

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

Kirkerådet
Pb.799 Sentrum
0106 OSLO

E-post: post.kirkeradet@kirken.no

Deres ref.: Brev 15.02.2015	Vår ref.: 14/00002-004	Vår saksbeh.: TT	Arkivkode: 008	Dato: Sola 29.05.2015
---------------------------------------	----------------------------------	----------------------------	--------------------------	---------------------------------

HØRING KIRKERÅDET VEIVALG FOR FRAMTIDIG KIRKEORDNING

Uttalelse vedr. Kirkerådets: Veivalg for framtidig kirkeordning

Sola kirkelige fellesråd finner det naturlig i sin høringsuttalelse til «Veivalg for framtidig kirkeordning» å ta et tilbakeblikk på sin egen høringsuttalelse (28.11.2012) til Kirkerådets refleksjonsdokument vedrørende ny kirkeordning etter 2013. Mange av de samme problemstillingene og utfordringene fra refleksjonsdokumentet finner vi i tilsendt Veivalgdokument, og rådets uttalelse vil være basert på det som ble uttalt av samme fellesråd for 2 ½ år siden:

Ny kirkeordning må på en god måte sikre:

- 1. En enhetlig organisasjon med felles arbeidsgiveransvar for alle som arbeider i den lokale kirke*
- 2. Lokalmenigheten er kirkens sentrale og viktigste enhet og framtidig kirkeorganisering må ha en lokal forankring*
- 3. Kirkeordning må skille oss fra andre ideelle organisasjoner og skal ivareta den kirkelige identitet og kjennetegn*

Vi mener at mye av dette kan oppnås ved at:

- det opprettes et nytt juridisk organ på kommunalt eller interkommunalt nivå for ivaretagelse av arbeidsgiveransvar for alle ansatte i kirken innenfor sitt område ("interkommunalt fellesråd")*
- det nye organet opprettes på et tjenlig nivå nær soknene, men samtidig stort nok til å sikre profesjonell ivaretagelse av arbeidsgiveransvaret og profesjonalitet i forvaltningen av driftsoppgavene innenfor området*

I en ny kirkeordning må ellers bl.a. følgende inngå:

Postboks 82
Soltunvegen 6
4050 SOLA

Tlf/faks
Tlf: 51 75 53 70
Faks: 51 75 53 71

E-post/Internett:
post@sola.kirken.no
www.sola.kirken.no

Bankkonto / Org.nr.:
3206.21.94889
976 993 691

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

- *tydelig skjelning mellom tilsynsansvar, arbeidsgiveransvar og forvaltningsansvar*
- *dette nye interkommunale fellesrådet har arbeidsgiveransvar for alle ansatte og forvaltningsansvar for den samlede drift innenfor sitt ansvarsområde*
- *biskopen har et samlet tilsynsansvar for alle kirkelig ansatte i bispedømmet*
- *myndighets- og ansvarsforholdene for kommunalt eller interkommunalt fellesråd og menighetsråd må være klart definert. Beslutningskompetansen for de to nivåene innenfor det som er dekket av arbeidsgiver- forvaltnings- og virksomhetsansvaret må være spesifisert slik at det interkommunale fellesrådet settes i stand til å ivareta sitt forvaltningsansvar og personalansvar for all drift innenfor regionen*
- *Det kommunale eller interkommunale fellesrådets administrasjon må sikres tilstrekkelig faglig kompetanse for fullt ut å kunne dekke arbeidsgiveransvar for alle kirkelige ansatte innenfor sitt område og for å sikre profesjonalitet i utøvelsen av sitt forvaltnings- og virksomhetsansvar.*
- *Det kommunale eller interkommunale fellesrådet må på selvstendig grunnlag vurdere hvilke kompetansebehov de har ved tilsetting av daglig leder. Ved tilsetting av daglig leder for kirkestyret må hovedvekten legges på faglig kompetanse innen administrasjon og ledelse. Det må sikres at leder i tillegg har tilstrekkelig kunnskap om den norske kirke og teologi.*
- *I arbeidet med en ny kirkelov må en foreta en ny vurdering av hvilke oppgaver en kan legge på menighetsrådet for å vitalisere og styrke dette rådet.*

Sola kirkelige fellesråd ser videre for seg at den pågående kommunereform-prosessen vil få betydelig innvirkning på Den norske kirkes struktur og organisering. Når 2/3 av tilskuddene til den lokale norske kirke i dag kommer i form av rammetilskudd til de kirkelige fellesråd fra egne kommuner er avklaring av framtidig finansiering av Den norske kirke lokalt, regionalt og sentralt av avgjørende betydning for utformingen av Den norske kirkes framtidige ordning.

Den lokale relasjonen kommune – kirke, den stedegne legitimiteten og det lokale engasjementet er svært viktige verdier som må tas godt vare på og forvaltes videre. Dette er viktige forutsetninger for at Den norske kirke også i framtiden kan være en sterkt lokal kirke med stor handlefrihet, tilstrekkelig selvstyre og reell medbestemmelse.

Høringssspørsmålene:

1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Svar:

JA

- Vi mener at den nye kirkeordningen må legge til rette for at soknet – lokalmenigheten – har reell påvirkningsmulighet for strategi, egen økonomiforvaltning, tilsetting av kirkelig medarbeidere, samarbeid
- Vi ser det som tjenlig at det opprettes nye, robuste fellesråd på regionalt nivå, tilsvarende kommende ny kommunestruktur, for utøvelse av arbeidsgiveransvar for alle tilsatte medarbeidere i sitt område, og for profesjonell ivaretagelse av gravferdsforvaltningen, kirkebyggene og for øvrig det som ligger inn under Kirkelovens § 14.
Soknet som Den norske kirkes grunnenhet samt Grunnlovens formuleringer om en landsdekkende folkekirke tilsier at Kirkeloven må inneholde en bestemmelse om at at soknet skal være en selvstendig juridisk enhet.
- Ihht gjeldende kirkelov er den lokale kirkens økonomi avhengig av bevilgninger fra egen kommune. Samspillet og samarbeidet mellom fellesrådet og kommunen er helt avgjørende for å sikre en trygg og forutsigbar økonomiforvaltning. Dette ivaretas best med lokale formelle relasjoner, nærhet og god kommunikasjon mellom kirken og egen kommune. Dette er erfaringsmessig avgjørende viktig i forbindelse med finansiering av den lokale kirke (gjennom direkte tilskudd og tjenesteytingsavtaler), men også i mange andre lokale samarbeidsrelasjoner som ikke handler om økonomi. Det er derfor viktig med et representativt og profesjonelt organ som taler kirken sine saker til kommunen sine politikere. Dette vil også stadfeste og styrke den verdifulle folkekirketradisjonen i Dnk.
- I høringssvarene til NOU 2013:1, *Det livssyns åpne samfunn*, gir over 90% av de kirkelige høringsinstansene uttrykk for at gravferdsforvaltningen også i framtiden bør ivaretas av den lokale kirkeadministrasjon. I den framtidig organisering må det også sørges for at det er lokale organ som kan ivareta denne forvaltningen på en like god måte som i dag.

2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svar:

JA

Dagens offentlige finansiering er helt klart viktig for at kirken fremdeles skal kunne være en landsdekkende folkekirke. En vesentlig endring av dagens finansiering vil sterkt svekke mulighetene for at dagens kirke i framtiden kan forbli landsdekkende. Hvis dagens kommunale ansvar faller bort vil en sentralt finansiert og toppstyrt kirke fort bryte med prinsippet om en det allmenne prestedømme, den rike folkekirketradisjonen samt det lokale engasjementet.

Det er vanskelig å se for seg at kommunene som ihht. gjeldende bestemmelse i kirkeloven yter rammetilskudd til kirkelig fellesråd vil finansiere lokal kirkelig

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

virksomhet der et statlig, sentralt organ har arbeidsgiveransvar. Det er viktig at bevilgningene til det kirkelige arbeidet når helt fram til grasrota i den lokale kirke.

Det vil både for kommunene og for folk flest være vanskelig å se for seg at nåværende ansatte fellesrådsmedarbeidere skal bli overført til et sentralt arbeidsgiverorgan som representant for det sentrale arbeidsgiverorganet som skal opprettes.

3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar:

Lokalt innkrevd medlemsavgift sammen med offentlig finansiering kan være et mulig alternativ. Kirkemøtet og Kirkerådet vil måtte ta et betydelig ansvar for å stimulere til og legge til rette for aktiv lokal givertjeneste i lokalmenighetene.

4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar:

Et grunnleggende prinsipp må være at ansvar, virksomhet og beslutningsmyndighet i størst mulig grad legges lokalt til de organer som opptre på vegne av soknet.

Arbeidsgiveransvaret for alle kirkelige medarbeidere kan legges til nye fellesrådsenheter.

Dette vil gi mulighet til å begrense seg til to administrative og ledelsesmessige nivåer i kirken; Kirkemøte/Kirkerådet og menighetsråd/fellesråd. Dette vil gi en del økonomiske og administrative besparelser og forenklinger. Behovet for bispedømmenivået vil med dette falle bort.

Et styrende prinsipp i forvaltningen av kirkens ressurser må være at det menighetsbyggende arbeidet er prioritert og får gode vekstvilkår. Færrest mulig forvaltningsnivå og felles arbeidsgiverlinje vil bidra til best mulig utnyttelse av ressursene i så måte.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Det vil være en stor fordel om menighetene er store og robuste nok til at det kan tilsettes en daglig leder i deltids – eller fulltidsstilling. For å oppnå dette bør det vurderes å slå sammen små sokn der det er lokal motivasjon til å gjøre det, samt at geografiske forhold ligger til rette for det. Robuste soknestørrelser vil legge til rette for nødvendig rekruttering til stillinger samt god forvaltning av frivillige medarbeidere.

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar:

Ja.

Storparten av landets menighets- og fellesrådet uttrykte ifm refleksjonsprosessen i 2012 at de er fornøyd med de 2 organene. Menighetsrådet får med den ordningen ha fokus på menighetens liv og oppgaver (jfr. kirkelovens §9). De andre oppgavene som er knyttet til kirkebyggforvaltning, personalansvar, økonomiforvaltning, gravplassforvaltning) krever spesial – og fagkompetanse som fortsatt bør ligge innenfor fellesrådets ansvarsområde.

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostnivå eller bispedømmenivå)?

Svar:

Et framtidig fellesorgan bør ligge på kommunenivå også etter at kommunereformen er gjennomført. Hvis noen kommuner fremdeles ikke blir store nok administrative enheter bør det vurderes et justert prostnivå / felles administrasjon for flere kommuner.

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar:

MR må selvsagt ha reell innflytelse på egen virksomhet både mht strategisk utvikling av menigheten, mulighet til påvirkning ifm tilsetninger samt nødvendig økonomiske handlefrihet. Samvirket samt rolle – og ansvarsfordeling mellom MR og FR må tydeliggjøres og regelfestet.

Nåværende § 14 i kirkelovens formulering om at fellesrådet skal «utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomheten i kommunen og fremme samarbeid mellom menighetsrådene» er uklar og må presiseres mye tydeligere ifm ny kirkeordning. Det er viktig at det ikke utarbeides separate og i verste fall motstridende strategier i MR og FR.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar:

Ja.

Et samlet styrings – og ledelsesansvar skal sikre felles mål for alle. Alle tjenestegrupper må være underlagt samme styringsorgan og ha en samlende ledelse. Den faglige selvstendigheten innenfor de ulike faggruppene må være relatert til mål og strategier som er fastsatt i soknet.

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar:

Soknestørrelsen bør i utgangspunktet ha en størrelse og økonomisk bæreevne nok til å tilsette egen daglig leder. Denne funksjonen bør ivaretas av en kvalifisert medarbeider med gode lederegenskaper og som er best egnet til å ivareta denne rollen. Ingen stilling eller utdanningsbakgrunn skal kunne gi automatisk kvalifisering evt diskvalifisering til å kunne ivareta daglig ledelse i menigheten. Hovedregelen bør imidlertid være at dette er en annen person enn soknepresten. Soknepresten har så mange og viktige pastorale oppgaver og bør ikke ha daglig leder – funksjonen i menigheten. I en del tilfeller vil det være naturlig at én person må ta ansvar for daglig ledelse i flere menigheter, pga begrensede økonomiske ressurser.

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Biskopens hovedrolle i Den norske kirke bør være å føre tilsyn. I ny kirkeordning bør biskopen ikke ha arbeidsgiveransvar. Å føre tilsyn og være arbeidsgiver bør ikke ivaretas av samme instans; dette kan skape uryddige rollesammenblandinger og vanskeliggjør behovet for uhildet håndtering både i tilsyns – og arbeidsgiverrollen. Det er viktig at biskopens tilsyn får tillagt formelle virkemidler, men det bør ikke knyttes opp til arbeidsgiveransvaret.

Vi ønsker at biskopens tilsynsfunksjon blir styrket. Dette må gjelde alle kirkelige medarbeidere, uavhengig av stillingskategori.. Ansatte i gravplassforvaltningen må fortsatt være unntatt krav om kirkelig medlemskap og tilsyn.

Tilsynsarbeidet bør også i større grad enn i dag utøves også overfor de ulike kirkelige råds virksomhet.

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Følgende formulering i dagens tjenesteordning for biskoper bør i hovedsak videreføres «Biskopen skal gjennom forkynnelse og sakramentsforvaltning ta vare på den apostoliske lære etter Guds ord og vår kirkes bekjennelse, fremme og bevare enheten i Guds kirke og rettlede og oppmuntre bispedømmets menigheter, kirkelig tilsatte og øvrige medarbeidere. For å ivareta dette tilsynsansvar kan biskopen gi råd og veiledning, og også gi bindende pålegg vedrørende presters og andre kirkelig tilsattes tjenesteutøvelse.

Biskopen må som nå være den som ordinerer og vigsler til kirkelig tjeneste. Biskopen må også ha en rolle ved ansettelse og eventuelt oppsigelsessaker for vigslet personell, men skal ikke være i rammen av å inneha en formell, arbeidsrettslig arbeidsgiverrolle..

Visitaser må også i framtiden være en sentral måte for biskopen å utøve sitt tilsyn på.

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Oppnevning av biskoper bør i framtiden foregå slik som dagens ordning er etablert.

14 Bør bispedømmerådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerådets rolle i kirkestrukturen?

Vi slutter oss til Kirkerådets mindretall, pkt. B som mener at bispedømmerådet ikke skal opprettholdes. Ut fra dette er ikke bispedømmerådet som valgt, demokratisk organ nødvendig ut fra et prinsipielt ståsted. Rådets oppgaver kan ivaretas av andre kirkelige organer. Det bør imidlertid fortsatt være knyttet en fagstab til biskopens tilsyn og virksomhet for øvrig.

15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerådet?

Svar:

I utgangspunktet ingen oppgaver. Svaret på dette spørsmålet henger sammen med spm. 14.

Hvis bispedømmerådet likevel skal forbli et demokratis, representativt organ bør rådets oppgaver være begrenset til kun å være et rådgivende organ for biskopen, samt initiere og lede strategisk arbeid på bispedømmeplan. Bispedømmerådets stab kan reduseres og frigjorte ressurser bør brukes til å styrke tilskudd til fagstillinger ute i soknene.

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Dersom spørsmålet handler om absolutt alle ansatte i Den norske kirken er svaret definitivt nei. Alle som har sitt nåværende ansettelsesforhold hos de sentrale og regionale kirkelige organer bør ha det framtidige sentrale rettssubjektet som sin arbeidsgiver.

Alle ansatte som har sin virksomhet i soknet må ha samme arbeidsgiver. Denne felles arbeidsgiveren må gjøre gjeldende en felles strategi, mål og planer og felles forpliktelse for alle tilsatte. Vi tror at forslaget om å legge arbeidsgiveransvaret for alle kirkelig tilsatte til bispedømmerådet med delegasjon til instanser på soknenivå vil svekke soknets styring over egne ressurser og egen strategi. Vi tror at opprettelse av nye fellesrådsenheter som samsvarer med kommende kommunestruktur kan gi mer robuste administrative enheter og gode varige løsninger med felles mål, felles strategi og felles gjensidig forpliktelse for alle tilsatte medarbeidere. Fortsatt kommunal finansiering av den lokale kirke vil svekkes og settes i fare hvis arbeidsgiveransvaret i Den norske kirke ikke skal ligge lokalt. De kirkelige fellesråd har mye erfaring med nært samarbeid og verdifullt kommunalt engasjement overfor den *lokale* kirke. Det er en reell fare

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

for at kommunenes ansvar vil smuldre bort dersom arbeidsgiveransvaret skal ligge på bispedømmenivå eller på nasjonalt nivå.

Det er viktig at menighetens kallsrett og soknets selvstendighet blir styrket i ny kirkeordning.

Vi støtter videre Kirkerådets mindretall i pkt B som går inn for at «arbeidsgiveransvaret for alle kirkelig tilsatte som arbeider i soknet legges til fellesrådet» (eller et justert prostinivå e.l.).

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar:

Arbeidsgiveransvaret må i ny kirkeordning ligge i fellesrådet. Dette må ivareta soknens arbeidsgiverfunksjoner. Menighetsrådene kan slik som i dag øve påvirkning i forbindelse med tilsettinger i stillinger i de respektive menighetene. Arbeidsgiverfunksjonen må være forankret i soknet som rettssubjekt, og det må være en rimelig grad av nærhet og god kommunikasjon mellom det organet som utøver arbeidsgiverrollen og den som er arbeidstaker.

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar:

Det bør kun unntaksvis åpnes for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret. Hvis kommende kommunereform i noen tilfeller ikke gir robuste fellesrådsenheter bør det legges til rette for formelt samarbeid over flere kommuner / fellesrådsområder (vertsfellessråd, prostifellessråd e.l.). Fellesrådet må uansett bære arbeidsgiveransvaret.

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestatjenesten og andre viglede tjenester?

Svar:

Begrepet «særpreg» oppfattes uheldig. Det gir signaler fra Kirkerådet om at prestatjenesten er mer spesiell enn den egentlig er. Den ordinerte prestatjenesten sin selvstendighet når det gjelder forkynnelse, undervisning, sjelesorg og sakramentsforvaltning må føres videre.

Det spesielle med de ordinerte og viglede tjenestene i kirken må ivaretas gjennom biskopens tilsyn og rolle, jfr. svar på spm. 12.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar:

Kirkemøtet skal være Den norske kirkes øverste representative myndighet. Møtet har ansvar for å vedta og revidere kirkens ordninger, beslutte i saker av

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

læremessig karakter og fastsette og fordele Den norske kirkes økonomi som tildeles fra staten.

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar:

Sammensetningen av Kirkemøtet bør endres i forhold til dagens sammensetning og gis en mye større grad av direkte representativ sammensetning. Kirkevalgregelverket må revideres slik at det blir etablert direkte valg av medlemmer av Kirkemøtet.

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar:

Bispemøtet må tydeliggjøres og formaliseres i ny kirkeordning og dets demokratiske forankring må forankres i Kirkemøtet. Bispemøtet bør tillegges saksforberedelsesansvar for Kirkemøtet i lære – og liturgisaker samt tillegges et særlig ansvar for Den norske kirkes overordnede visjonsarbeid.

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar:

Biskopene bør organisatorisk ledes av preses. Både biskop med sin stab og preses med stab må være tilsatt av Kirkerådet. Biskopene må sammen komme frem til felles kjøreregler i prosedyrespørsmål, regelverk m.m. Biskopenes teologiske frihet må ivaretas.

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar:

Kirkemøtet bør ha representasjon fra alle bispedømmene for at hele Den norske kirke er representert i kirkens øverste organ. Preses må være representert. Kirkerådet må videre få en sammensetning at det har tilstrekkelig kompetanse i forhold til de omfattende oppgavene det skal ha ansvar for. Grunnlovsendringen i 2012 tilførte kirkerådet oppgaver som ikke var forutsatt da gjeldende bestemmelser om sammensetning ble fastsatt. Kirkemøtet må selvsagt stå ansvarlig overfor Kirkemøtet, som Den norske kirkes øverste organ.

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar:

Nåværende ordning/mandat kan videreføres. Nemnden bør suppleres med leke representanter for det allmenne prestedømmet. Bispemøtets rolle og ansvar bør samtidig klargjøres i forhold til lærespørsmål.

DEN NORSKE KIRKE

Sola kirkelige fellesråd

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Nåværende ordning bør videreføres.

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Nåværende ordning bør videreføres.

Vennlig hilsen
for Sola kirkelige fellesråd

Christian Lie (sign.)
Leder

Trygve Torgersen (sign.)
Kirkeverge